

Asia: VN/32728/2022

Lausuntopyyntö luonnoksesta hallituksen esitykseksi eduskunnalle sähköalan ja fossiilisten polttoaineiden alan väliaikaisia voittoveroja koskevaksi lainsäädännöksi

Lausunnonantajan lausunto

Voitte kirjoittaa lausuntonne alla olevaan tekstikenttään

Valtiovarainministeriö

Lausuntopyyntö VN/32728/2022

Väre Oy kiittää mahdollisuudesta esittää lausunto koskien sähköalan ja fossiilisten polttoaineiden alan väliaikaisia voittoveroja koskevaa lainsäädäntöä.

Lausumme näkemyksenämme seuraavaa:

- 1) Sähkön vähittäismyyjät tulee vapauttaa suunnitellusta verosta. Vähittäismyyjät, varsinkin sellaiset, joilla ei ole omaa sähköntuotantoa, eivät hyödy tukkuhintojen noususta millään tavalla. Päinvastoin, niiden hankintakustannukset ovat nousseet tukkuhintojen nousun myötä. Sen lisäksi hankintakustannuksia ja toiminnan riskejä nostavat tukkuhintojen nousun mukana kasvaneet rahoituskustannukset, sekä hintatason ja sen vaihtelun nousun myötä kasvaneet vakuuskustannukset. Edelleen, keskellä sähkökriisiä Eurooppalaisen tukkumarkkinasäätelyn myötä 10000 e/MWh:oon noussut säätösähkön maksimihinta on kasvattanut asiakkaiden kulutuksen ja sähkömarkkinoilla tarjolla olevan tuotannon tasapainottamisen kustannuksia.
- 2) Suunniteltu vero kohtelee todennäköisesti eriarvoisesti sähkön vähittäismyyjiä suhteessa toisiinsa, riippuen siitä onko näillä omaa sähköntuotantoa vai ei.
- 3) Sähkön vähittäismyynti on ollut useita vuosia keskimäärin varsin heikosti kannattavaa liiketoimintaa, kuten voidaan todeta ilman omaa sähköntuotantoa toimivien sähkön vähittäismyyjien julkisista tilinpäätöksistä. Näin ollen ainakin kertyneet tappiot on voitava vähentää suunnitellussa voittojen verotuksessa.

4) Sähkön tukkuhintojen, ja sen seurauksena vähittäishintojen, nousun perussy on kiristynyt tarjonnan ja kysynnän keskinäinen suhde, sekä fossiilisten polttoaineiden ja päästöoikeuksien hinnan nousu. Suunniteltu vero ei helpota tätä perussyytä eikä edesauta sen poistamisessa, vaan päinvastoin pahentaa sitä.

5) Sähkön vähittäismyyjien intressi markkinoilla on sama kuin sähkön loppukäyttäjien, eli mahdollisimman tehokkaasti ja ennustettavasti toimiva sähkömarkkina, josta voidaan hankkia sähköä kohtuullisin ja ennustettavin kustannuksin. Sähkön vähittäismyyjien tehtävä on kehittää palveluita, joiden avulla sähköä voidaan käyttää yhä järkevämmiin ja kestävämmiin, ja aktivoida kysyntäpuolta toimimaan markkinoilla aktiivisemmin. Mikäli uusi vero kohdistetaan myös sähkön vähittäismyyjiin, on näiden vaikeampaa kehittää markkinoilla kipeästi tarvittavia palveluita, joiden avulla kriisiä voitaisiin helpottaa.

6) Sähkön vähittäismyyjien rooli sähkömarkkinoilla on varmistaa kaikissa markkinaolosuhteissa se, että asiakas saa kaiken tarvitsemansa sähkön sopimuksensa mukaisesti. Sähkökriisi on johtanut jo useiden sähkön vähittäismyyjien poistumiseen markkinoilta, ja näiden asiakkaiden joutumisen hankalaan tilanteeseen sopimusten päättyessä ennen aikaisesti. Sähkön vähittäismyyjien toiminnan vaikeuttaminen sähkökriisin aikana lisäverottamisen keinoin ei ole sähkönkäyttäjien edunmukaista.

Kunnioittavasti,

Väre Oy

Juha Keski-Karhu

Keski-Karhu Juha
Väre Oy